

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési penzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
küldendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETESEK

jutányos aron vetetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-
tér 3. sz. Athenaeum I emelet; továbbá A. V.
Göblberger, servitater 3. sz. alatt.

A társadalomból.

Veszedelemes egy út az, melyen a mi társadalmi viszonyainknak mozogniok kell.

Mert hogy mozognak az tagadhatatlan. De fájdalom, mozgásunk nagyon sokszor csak tántorgás; egy előre tett lépés után, két-három lépést balra vagy jobbra téve a cél felé, vagy legtöbbször éppen hátra felé. Ugy hogy azok küszködése, kik boldogulásunkért, a közjóllétért hevülnek, fáradoznak, valóságos sisiphusi munka.

Valahol egy vidéki város heti-piaczán láttam, hogy egy lókupacoz eladó lovát dícsérve, abba fogadott a másik, hogy ő egy lovával elhuzatja annak három lovát. A három lovat befogták a rudhoz, azt az egyet befogták a saroglához; mindkét fogadó fél aztán felült a kocsiába saját lova farához, aztán ki-ki elkezdte biztatni a maga jószágát, s addig rángaták a kocsit hol jobbra, hol balra, míg a megviselt jármű végre is ketté szakadt.

Igy vagyunk mi is közügyeinkkel. Egyik fél lelke teljes erejével vonszolná előre, de a másik fél mintha sem ló sem ostor nem övé volna, huzatja szakadásig ellenkező irányban.

Meg-megindul, lelkesen felkaroltatik, nagyra növekszik egy-egy közhasznú, közérdekű törekvés. De egyszer csak azon vesszük észre magunkat, hogy a nemes és üdvös vállalatnak éppen azok sorában támad a legtöbb, a leghevesebb és legalattomosabb ellensége, akik kezdetben oly buzgalommal felkarolták. Első pillanatban elcsodálkozunk azon megfoghatatlannak látszó jelenségen, de ha közelebbről figyelemmel szemügyre vesszük e tünetmenny okát, mindjárt megtaláljuk annak mozgató erejében a pajtáskodás vagy a sértett hiuság rugóit.

A pajtáskodás hívei csak akkor szeretik a közboldogulást munkálni, ha abból ők húzhatják a legnagyobb hasznot, csak akkor buzognak jobbjelünk fírasztó munkájának sikerén, ha remélik, hogy legelőbb ők jönnék zöldre ágra. Mert be mők talán az a jótékoay eső is felhőborodás; szül, mely mindeuki véltését egyenként üdíti.

A sértett hiuságnak az a diésőség fája, mely néhan valamely mások által keresztül vitt közhasznú vállalat sikeréből másra hárulhatna. Szívesen boldoggá tenné ő az egész világot, örömmel teremtené meg mindenkinek jólétét, de csak úgy, ha ez isteni művelet-megdicsítő glóriája, egyedül csak az ő halántékát koszorúzná, s a megváltozt emberiség hálája az ő füleibe zeugné zsozsurját.

És ha azt kénytelen észlelni a sértett hiuság, hogy mások is merészkednek előre segíteni közboldogulástuk sikerét, hogy annak a kis világnak szebb jövőjéért, melybe sorsunk álitott, mások is akarnak lelkesedni, tenni és küzdeni a szor a sértett hiuság, a minden érdemre okvetlenül váró pálmát irigyeivén, a saroglyához csatolva erejét, a csökmői sárkány módjára kötelünket rántja de vissza.

Pajtáskodás és sértett hiuság! Ez a közjóllét két legveszedelmesebb ellensége, melynek kártékony befolyását annyiszor sajnosan érezzük.

A pajtás, az a legbeesületesebb, a legzseniálsabb férfiú, a legtevékenyebb tisztviselő, a legképzettebb szakember.

Bizottságot nevezünk ki valamely fontos ügy megvizsgálására, — a pajtások abból ki nem maradhatnak, mert különben arcunkba dobják a gyanúsí-

lást, hogy elakarjuk nyomni az igazságot, eltiporni az ártatlanságot s megkárosítani a közvagyonot. Küldöttséget menesztünk ide vagy oda, abban a pajtás részt kell venni, mert különben kéjútazás, mulatozás a cél; a hiyatalos máz csak a nép ámitására van rá kenve. Tisztviselői állást kell betölteni, arra csak a pajtás méltó, egyedül a másik pályázóra aztán kigyót-békát kiáltanak, legyen bár a szűz Minerva keze is. Válaszba fogunk, annál lejtők a kőn megfellelő cselekedet, a ér mindenhez, tuskó faragáshoz; dóriai oszlop építéshez, annak feltételei legjutányosabbak; azzal egyességre lépni valódi nyereség Készek a legérzékenyebben, szántsándókkal megkárosítani a legszentebb érdekeket, csak a pajtás hasznát huzzon belőle s neki juttathasson egy morzsaléknyi sápot; hiszen egyik kéz a másikat mossa; a szentnek is maga felé hajlik a keze.

Minden igaz ok nélkül, sajnosan kell tapasztalnod a rágalom tüzsurásait, gomba módra növő ellenséged áskálódásait, az irigy békák rád lövelt mérgeit. Tudd meg, hogy a megsértett hiuság esküdt össze megrontásodra, melynek éles fájdalmat okozott, hogy te tán becületesebb, nemesebb, képzetesebb, szóval különb ember vagy mint — ő.

Ne beszéljünk ezuttal többet! A ki a felmutatott tükrében rá nem ismer saját hibájára, azt ugyan szép szó nem capacitálja többé! Kik pedig felismerték a bajt, legyenek rajta, hogy ellensúlyozzák

a tisztátalan befolyások mérvét közügyeinkbe, hogy az önzellenség és őszinte jóakarat egyesült erővel haladhassanak a közjólét eszközlésének nemes célja felé.

M. A.

Csarnok.

Képek a természetből.

I. Egynagy képű bevezetés.

A természetbuvár oly eszmékben élhet, melyekhez képest Miltonéi egészen eltörpülnek ' Tyndall

Ne rettenj vissza nyájas olvasóm! Nem vezettek mérges légtörő vegyész laboratóriumokba, sem füstölő, zakatoló gépek közzé. Nem foglak gyötörni matematikai számításokkal. (Ezzel azonban nem azt akarom mondani, hogy fogadd el Shakespere ajánlatát: „metaphisikát, matematikát, ha gyomrod éhes — akkor végy elé.”) A természet „örök-szépségéről” sem akarok dicséneket zengedezni. Tették azt már elegend. Sápadt elégiát sem akarok sóhajtozni azon korhoz, midőn még — mint Jókay mondja — „nem jutottak az emberek ahhoz a le s u j t ó tudathoz, hogy az egész föld nem egyéb egy kis parányi tekénél, melyet a nap a maga mulatságára forgat köröskörül, — mikor a föld még az Istenség eszméjével bírt: oly végtelen, oly meghatározhatlan, miként az éj nap és csillagok mind az ő szolgálatára voltak rendeltetve.” — Az elfoglaltság, vagy kicsinylés, az elragadtatás, vagy kétségbeesés hangján nem akarok szólni. Feladatomban csak is

T Á R G Y A

Szomor Dani.*

A kisasszony kezkenője aranyhímmel kivarrrva,
A sarkadi bíró fia nem alhatott miatta,
Beesett a szeme, arcza szegénynek:
„Szép kisasszony, ha nem szeretsz, meghalok én teérte.”

A kisasszony ablakába viaszgyertyát rakatott.
Nyitva hagyta akkor éjjel a nagy szárnyas ablakot,
Leoldta a selyemkendőt nyakaról,
Csalogatta Szomor Danit a harmadik határból.

„Cziribiri vén csapláros, ma borodból nem iszom.
De a lovam, fakó lovam pirkadásig rád bízom.
Édes lovam! ne neheztelj meg érte,
Elaruna patkód nyoma, merre tüntem az éjbe. — —

Azért, hogy en linglobogos inget gatyát viselek,
Lopott loon lopott csokert szaz mértföldre elmegyek,
Ne nezzen sm a kisasszony bitaagnak —
Szerethetlek, megolhetlek — soha el nem arullak.”

Elalszik a viaszgyertya egymásután sorjába, —
Kiproslik az ég alja tüz van, tüz a határba!
Szomor Dani, nem hall, nem lát egyebet;
Karjaiban tartogatja a földre szállt mennyeket.

* A Magyar Szemle első füzetéből

Csiribiri csárda romja, csárda romja füstölög,
Oda égett a csapláros, elvitték az ördögök
Kilencz pandur tettes nyomat kergeti,
Szomor Dani fakó lova h a m i s nyomra vezetí.

Harmatos lágy vetés alján elszenderült a legény,
Pitypalaty szólt csókos alom játszott boldog szenderén!
Fakó lova ott akadt ra reggelre:
Édes gazdam, mert hagytál el, mért hagytál ott vesztedre.

Kilencz pandur kemény szóval édes almat megbontja
„Mi jaratban oltál erre?” — „Kinek arra mi gondja?
Az én apam Sarkad város biraja!
Parancsolja komiszáros: „Békót keze labara!”

Bekiserik Szomor Danit verbe fagyba lanczokba,
Ott vállatják öreg estig a szögedi sanczokba,
„Mit kerestél az idegen határba?”
Szabadsága nem kerülne, csak egyetlen szavába.

Bekiserik Szomor Danit a nagy tanacsterembe,
Feketevel van a fala, az asztala kiverve,
Hosszú sorban viaszgyertyák lobognak,
Szomor Dani egyebet se, hej a lokat látja csak.

Rad vallottak tizenketten, tagadasod mihaszna!
Cziribiri vén csapláros Szomor Dani lakol sz na

az leend, hogy a természet szerfölött fontos és érdekes tüne-
ményei — illetve azok okairól egyetmást a maga természe-
tességében egyszerűségében adjak elő. Mielőtt azonban ehhez
fognék — gyöngeségem tudatában — nem tartom czéltalan-
nak bevezetésképen pár szót szólani.

Sokszor hallunk egyes nagy költőket isteníteni — s mi-
dön végre annyira magasztalt műveiket olvassuk, — ama
képzelt mennyei magasságból szépen lepottyanunk — a földre.
Kiábrándulásunkat nem épen a mű hiányai okozták — mert
hisz minden emberi mű tökéletlen, — hanem mert mi nem
vagyunk arra képesítve, nem bírunk oly fejlett műérzettel,
— hogy a magas-röplű költő gondolatát követni, felfogni, mű-
vét igazán élvezni bírjünk. Ugyanazon egy remek mű. melyet
a szakértő csodál, a másikat kidegen hagyja, vagy nagyon
is csekély — többnyire csak képzelt gyönyörben részesíti.
Igy vagyunk a sokat magasztalt természettel is. Csakhogy az ő
remekművei oly természetesek — mint Homérei sem — , me-
lyeknek szépségei mindazáltal az ember szeméi elől kissé
rejtve vannak, mint midőn a szép lány arcát fátyol fedi, de
könnyű — csak akarnunk kell — fötlebenteni a fátyolt, hogy
remek művei egész fenségükben, ragyogó szépségükben álljanak
előttünk. Ezen akarat: a természet törvényeinek megis-
merése. Bár könnyű az, de nem csekély fáradsággal jár —
csak hogy fáradozásunk dús jutalomban részesülend. Az alak-
talan ábrándok köde az igaz, hogy széjjel oszlik, — de a
helyett egy amannál értékesebb, valóságon nyugvó világot
nyerünk bő karpótlásul. Mert ki tagadhatná, hogy Shakespere
realitása — a maga érdekességével is — jobban érdekel ben-
nünket az ideálisták minden földön felüli lényei! —

Nem tartom szükségesnek itt arra reflexionni, amit a
természet erőinek, törvényeinek fürkészése a gyakorlatban
már eddigelé eredményezett. Ezek többnyire mind nappiak.

S épen, mivel annyira mindennapiak, mert naponként „röpit
a gőz dagálya s „villám szárnyon száll a gondolat“ — nem
tartjuk érdemesnek azoknak valami nagy fontosságot tulajdoni-
tani. Pedig ezen telfedezések, ezen találmányok az emberi
szellem nemesebb és hatalmasabb nyilvánulásai, mint azok a
véres-fényes ütöközetek, mint azok a hallhatatlan fejedelmek
hódításai, gyilkolásai — mikről oly magasztalólag emlékszik meg
a világtörténelem. De azért mindennek dacára — nem is
kell mondanom, hogy — különösen nálunk — még mindig
sokkal több súlyt fektetnek mind a fi- mind a nő-nevelésnél
más abstract-, semmint a közéletünkben oly nagy szerepe
játszó természettudományokra. Hogy pedig a nagy közönség
érdeklődése a természettudományok iránt mily mérvű — köztudo-
mású ten,

Szeretik a természék mentségül felhozni, hogy a természet
búvárai megingatják a vallás szent alapját, letörlik durva kéz-
zel kérlelhetetlenül a költészet szép, üde zománczát. — Épen
ellenkező'eg áll a dolog. Nem lehet tagadni, vannak egyesek
kik felfuvalkodottságukban túllépnek az illendőség határain ;
de a természet izzó, őszinte kutatója — bár óvakodni fog
mindég a babonától, a vallás és tudomány e legnagyobb
ellenségétől — sokkal inkább képes felfogni az Istenség igazi,
valódi eszméjét, úgy mutatván azt fel, mint minden lételnek
minden ősz eszének eredeti kutatóját, ki nem hat napig, de ele-
jétől fogva örökke teremtet. — sokkal inkább képes, mondom
felfogni, dacára annak, hogy nem mond mindenre „igen“t,
mit a vallás fogadott hivatalnokai prédikálnak, de csak a
mi szívvel ésszel — valósággal és az Isten eszméjével össze-
egyeztetve. Azért épenséggel nem kell, hogy csökkenjen az
ember vallásossága, ha öröklők-, angyalok-, pokol- és menyör-
szágrócsák a katekizmusban akar tudni, mert mint egy
nagy írónk igen szellemsen megjegyezte : az egyikben csak

„Ha lakolok, isten látja lelkemet,
Ő tudja csak, (s még valaki), hogy ártatlan szenvedek.“

Kimondják az ítéletet Szomor Dani fejére.
Csak hallgatja . . . csak hallgatja . . . csak nem fér a fejébe !
Súlyos börtön . . . számlalatlan esztendő ! . . .
Nagy sokára felocsudik : „Áldja meg a teremtő !“

Szál a daru tavasz elé, varju holló itt marad,
Megcsördíti Szomor Dani börtönében a vasat.
Káromkodna . . . abba hagyja . . . mosolyog :
„Hej, hogy az az egy éjszaka szaz hetig nem tartható !“

Kiszabadult Szomor Dani a szögedi rabságból,
Ott hagyott vagy tiz esztendőt, még pedig a javából.
Vén porkolab ifju lanya siratja,
Gyöngé arczan harmatkönnye végig perdül miatta.

„Szépen kérem, megkövetem tömlöcztartó nramat,
Ha elnyűttem, el is vinném magammal a vasamat,
Megcsördítem valakinek fülébe,
Hej, hogy az az egy éjszaka jusson neki eszebe !“

A kisasszony ablakába' csak egy szál mécs vilagit,
Szomor Dani sötét éjjel, titkon, lopva beallit :
Meg ne rettenj, fehér galamb, viragszál !
Ma tiz éve — még egy csókkal hej adósom maradtal.

Hüres legény voltam akkor, most szabadult rab vagyok.
Teéredted szenvedtem kint, rabságot, gyalazatot !

Ak: szánja, aki bánja, verd meg uram istenem :
Egy csókotat a tiz evet akar elől kezdhetem !“

A kisasszony reszket, remeg, nyárfalevél módjára :
„Nem szorultam, nem szorúlok betyár lovag csókjára !
Merj . . . irtózom . . . nem ismerlek . . . gyalazat . . .“
Szomor Dani szive, vere, minden csöpje fellazad.

„Ha nem ismeresz — ismerlek én, mért kellett megismenem.
Kar volt ne nem tevégetted ezt a lanczot viselnem !“
S úgy esördíté békóvasat fülébe :
Piros harmat harmatozott halál virag fölébe ! . . .

Szomor Dani hazaballag fanyar kedvvel csöndesen,
Van neki egy régi, régi jó szállasa Szögeden !
„Megkövetem tömlöcztartó uramat !
Lejart az én szabadságom — visszahoztam vasamat.“
KISS JÓZSEF.

Bűn, mely önmagát megbosszulja.

Orosz történet.

Muszka lapok közelébb közlék Czaranoff, grófnak Szibéri-
ában bekövetkezett halalat. A gróf az 50 es években a
diplomaciai pályán jelentékeny szerepet játszott, s nem
egyszer volt fontos megbizatással kiküldve.

Annal feltünőbb volt, hogy a hitványas évek elején
hirtelen lefűnt a szereplés színpadával s mint egy gonoszte-
vőt Szibériába küldték. Az eset annyira mibb szenzatiót
keltett, mert Szaranoff gróf a legtehetősebb orosz család-

olvadt állapotban., a másikban csak jegőzödve fordulhatnak elő nevezett tisztelt lények.* Azért, hogy a föld eredetét — szemben a bibiával, — 5000 helyett talán ugyanannyi millió évre teszi a természettudomány, azért a nagy vallásalapító, a kifünő ember — Jézus — tanúi megdönthetlennék, igazságai évezredekre, örökre szólók lehetnek, mert szívvel, ésszel — valósággal és az Isten igaz eszméjével egyeztetethetők.

Bocsánatot kell kérnem, hogy avatlatlan kézzel mások dolgába ártottam magam. — s azért hogy újra ezen hibába ne essem — a másik állítás bebizonyítását, hogy t. i. a természet-tudomány a költészetnek, a valódi költészetnek nem csak hogy nem árt, de előnyére van — a nyájas olvasó ítéletére bízom, csak még Tyndall a nagy angol természetbúvár állítását akarom itt végül felhozni, ki a „Hó”-ról írt nevezetes munkájában ezeket mondja: „a mai tudomány felfedezései és általánosításai magasztosabb költészenyit képeznek, mint minőt emberi phantázia valaha alkotott. A természetbúvár olv eszmékben élhet, melyekhez képest Miltonéi egészen eltorpülnek.”

RÉTHY DEZSŐ.

(II-ik közlemény következik.)

H I R E K.

— (H y m e n) Krebsz Ferencz szentandrási főjegyző a napokban vafott jegyet Réthy Vilma kisasszonnyal, Réthy Vilmos leányával. A frigyhez jókívánatainkat fűzzük!

(Bá l a k) A szarvasi izz. ifjuság a helybeli izz. nőegylet f. hó 14-én a „Barany” vendéglőben zártkörű tánczvigalmat rendez. Ezt öveit f. hó 18-án a szarvasi fataláság bálja.

dok egyikeből származott. Sokan azt rebeszttek, hogy politikai bünt követett el, mások meg a nihilistákkal való egyetértéssel vádolták, de szamuzetesének igazi okát vajmi kevesen tudták.

Mi abban a helyzetben vagyunk, hogy a grófnak kissé meseszerűleg hangzó esetet elmondhassuk olvasóinknak.

A hatvanas évektől kezdve történt. Czaranooff gróf fontos megbízatással járt Moszkvában, hol az elsőrangú szállóba vett lakást.

Mindenki tudja, mikép vannak a szállók szobái berendezve. Egyforma valamennyi. Vékony fal választja el őket egymástól, a mely azonban nem akadályozza meg, hogy meg ne lehessen hallani, a mi a másik szobában történik.

Czaranooff is ilyen szobában lakott.

Rejtélyes szomszedsága volt

A szomszéd mindennap ugyanabban az órában jött s ment el hazulról, egy chronometer pontosságával.

Czaranooffnak ez feltűnt. Tudakozódott, s ertesere adott, hogy szomszédja egy zsidó.

A kíváncsiság és a kíváncsi között a különbség van.

Czaranooff is odaillesztette szemét annak az ajtónak a kulcslyukára, mely a két szobát egymással összeköti.

Csakhamar észrevette, hogy mit művel odabenn az a rejtélyes zsidó.

Abrahannak ivadeka, miután előbb szorgosan és ovatosan körütekintett, hogy egyedül van e, az alkovba lépett melyben agya állott, aztan egy kis szekrényt húzott ki onnan, mely, tekintve, hogy nagyon meggörnyedt alatta ugyancsak súlyos lehetett.

mely előreláthatólag egyike lesz az idény legélénkebb tánczvigalmainak.

— (A s z a r v a s i) kir. járásbírószág tárgyaló helyiségeinek berendezése olyannyira hiányos, hogy az a legszerényebb igényeket sem elégítheti ki. Igy. alig van annyi szék, hogy a tárgyaló felek elhelyezkedhessenek: a polgári osztálynál egy üttölt-kopott deszkából összetákoltt pad képezi a felek, s esetleg a hallgatóság helyét: a tárgyaló asztal zöld posztóját is a tintafoltok sokasága pótolja; fali órának híre-nyoma sincs, szóval mi sincs téve sem a bírák sem a felek kényelmére. Reméljük, hogy a b. gyulai törvényszéki etuókség elvégre belátja annak szükségességét, s intézkedik az iránt, hogy bírósági helyiségeink a hely méltóságához képest, illően rendeztesse nek be.

— (V á r o s u n k b ó l) Haviár Gyula Heinrich sorszedbeli tartalékos hadnagy ur szintén a mozgosítottak közt van, s jelenleg ezredével Szerajevóban állomásozik. — Kivüle városunkból mindössze néhány, műszaki csapathoz tartozók tartalékos hivattak be.

— (A p u s z t a s z ö r h a l m i) birtokosság Januárhó 30-án tartott körvadászatán, a kedvezőellen időjárás miatt kevesen vettek részt. A vadászat mindamelllett jól sikerült, a mennyiben 30 nyúl lövetett.

— (A z o r s z á g) több vidékén már a mult évében is, és ez évben ismét merülnek fel utazók, kik a gazdaközönségnek és kereskedőknek vetőmagvakat kínálnak és hogy minél több vevőt hódítsanak, egy ismert jó hírnevű czég Mauthner Ödön budapesti magkereskedését használják fel, mint e magvak szállítóját. E visszaélésekkel szemben kötelességünknek tartjuk a gazdaközönségnek és kereskedőknek tudtára adni, hogy említett czég kijelentette, miszerint senki sincs felhatalmazva, nevében utazni; mert az utazási költségek egyrészt

A zsidó az asztalra helyezte a szekrényt. Még egyszer felénk és bizalmatlan tekintetet vetett maga körül s aztán hozza latott a munkához.

Kinyitotta a szekrényt es kivett belőle egy — masodik szekrényt

A másodikból ismét egy harmadik került elő.

Ezt megint olyan ovatosan bontotta fel, mint a többi.

A zsidó tekintete belemélyedt a harmadik szekrénybe és sovargo szemekkel nezte annak tartalmát. Azutan kezeivel laztól remegő hevvel turkalgatott a szekrénybe.

Mikor kezét ismét kivette a szekrényből egy csomó bankótat is napfényre hozott. Ebből következett, a szekrény tartalma több millió rubelre rughatott.

Czaranooff szemét kapraztak.

Ugyanez a jelenet folyt le minden áldott este

Ekkora gazdagság észlelhető látása, az ajtón leskelődő agyában pokoli gondolatokat érelett meg. Minden áron el akarta tudományítani a zsidó háromszoros szekrényt, vagy legalább azok tartalmát.

— Egy zsidó! — mondogató magának — mit kell tőle tartanom? Ha ellenállni merne, majd módomban lesz elhallgattatni.

* * *

Czaranooff legelőször is a rendőrfőnökhöz ment, aki természetesen ösmerte őt is, meg nagylontosságú küldetését is és szolgálai alázatossággal fogadta

— Uram! — szolt Czaranooff a rendőrfőnökhöz — én egy tolvajlagnak estem áldozatul, még pedig egy nagy tolvajlagnak.

szerfölött eldrágítják a magvakat, másrészt e czég azt óhajtja, hogy a legnagyobb valamint a legkisebb rendelés is egyenest hozzá intéztessek, hogy személyesen felügyelhessen a gyors és lelkiismeretes kiszolgáltatásra. Ez alkalommal azt is kijelentette fentebbi czég, hogy kimutató kertészkedést utmutatókkal és egy kerti teendők naptárával is ellátott főárjegyzékét mindenkinek aki csak óhajtja, ingyen és bérmentve megküldi, csak levelező lapon kell érte fordúlni Mauthner Ödön magkereskedéshez Budapesten, koronaherceg-utca. E magkereskedés 1881. oct. 15 én tartatott országos gyümölcsészeti és konyhakertészeti kiállításon magvaiért valamennyi fővárosi, vidéki sőt külföldi kiállítókkal szemben az első díjjal a nagy állami aranyéremmel tüntettetett ki.

— (A szarvasi) kisedővő egyesület Januárhó 30 án rendkívüli közgyűlést tartott az ovodai tandíj szabályozása tárgyában. Az intézet tudvalevőleg kísérletkép, az evék során át 1 frtban megállapított havi tandíjat a múlt nyáron 50 krra szállította le azon reményben, hogy míg ezáltal a szegényebb sorsu szüöknök is módot nyujt az intézet használatára: a tömegesb jelentkezések által a tandíj leszállításból eredő lényeges különbség akként egyenlített ki, hogy ezáltal az intézet érdekei nem szenvednek. Az eredmény azonban tarthatatlannak mutatata ez intézkedést, olyannyira, hogy annak további érvénylen hagyása az intézet léteét veszélyeztetné, a mennyiben míg 1 frtos havi díj mellett átlag 50 növendékkel az egylet havi díjából 50 frtot vett be, — most a felényire leszállított díjak-mellett 70 növendékkel csak 35 frtot produkálhatott, s mint a felévi kísérlet kimutatta, a jelen viszonyok közt az intézet nagyobb tanonczlétszámra nem számíthat. Míután az egyletnek főjövedelem forrását egyedül a tandíj képezi: a közgyűlés halaszthatatlannak találta a tandíjnak, az ezelőtti gyakorlat szerint, 1 frtban való megállapítását, azon

— Ön, uram

— Igen, én magam.

— És ki merészelt volna?

— Egy zsidó! — Szobam afféle szállóban az övé mellett van. Értekpapirjaim háromszoros szekrényben elzáva. Szomszédom a szobáinkat egybekötő ajtón át behatolt a szobamba es ellopta pénzemet.

— Oh! oh! lopas es betörés! — Ezert élethossziglan szamüzetik Sziberiába. Rögtön elfogjuk a nyomorultat.

A rendőrfnök az allítólag meglopottnak es több tisztviselőinek tarsaságában azonnal a szállóba sietett.

A zsidó eppen akkor tért vissza lakasára.

* * *

— A törvény nevében, nyisd föl! — kiáltá a rendőrfnök az ajtón kopogva.

A zsidó rögtön ajtót nyitott.

Mihelyt azonban megpillantotta a rendőrfnököt es kiserőit, arca halotthalvany lett es kékuló ajkain kínos mosoly lebegett.

— Tudom, uram, hogy mit akar! — monda es rögtön szolgálatára allok.

Belépett az alkovba

A zsidó golyót röpitett agyába.

— A nyomorult! kiáltá a rendőrfnök. Saját kezeivel hajtotta végre büntetését.

Czaranoff, kihez e szavak intézve voltak, szótlanul allott helyen.

Ingen kifejlődést nem remélt.

hozzuadassa!, hogy szegényebb sorsu szüöknök gyermekei esetről esetre, az elnökség véleményadása folytán földíj elengedésben részesíttetnek.

— (A protestans) superintendések es főgondnokok február 2-án értekezletre gyűlnek egybe, melyben a közép-tanodai törvényjavaslatnak a két felekezetet közösen érdeklő kérdéseit fogják megbeszélni. Az értekezlet valószínűleg ujabb felterjesztést fog intézni a képviselőházhoz, melyben bizonyos pontok módosítását fogják kérni.

— (Az új ár védelmi) munkálatok felett Horváth Gyula kormánybiztos ur egy bizottsággal együtt f. hó 2-án hivatalos szemlést tartott. Gyomától Szarvasig mindenütt a magasított gátakon haladt több kocsin a szemlést teljesítő társaság, melynek tagjal közt volt (if. Károlyi Sándor is.

— (Román gymnáziüm) Aradon. A „Neue Tem. Z.” arról értesül, hogy Aradon lényesen fölszerelendő román gymnáziüm építéséhez fognak. A terveket A. Diaconu mérnök készíti. Merianu püspök vele a szerződést is megkötötte.

— (Kirándulás) Fiuméba. A fővárosi iparosok es kereskedők márczius hó végére tervezett fiúmei kirándulása szélesebb körben keltett érdeklődést s már vidékről is számos résztvevő jelentkezett.

— (A megyei) esendbiztosok között nagy a riadás. A belügyminiszter ugyanis értesítette a főispánokat, hogy a esendbiztosok a jövő evi febr. 1-től tisztvi vizsga tanfolyamot tartoznak halgatni s legföjebb 6 het alatt tisztvi vizsgát tenni, ami után majd kineveztetnek hadapródokká s idővel tisztke. — míg végre-valahára ismét eljuthatnak oda, ahol most vannak; aki pedig a tisztvi vizsgát le nem teszi, degradáltatik közeseadórnek. Tekintve, hogy a megyei esendbiztosok 1872-ben végtögesen lönek kinevezve: nem esoda, ha a miniszter

A rendőrfnök folytata:

— Ime, uram, itt van az ön háromszoros szekrénye, es itt vannak a kulcsok. Előbb azonban vizsgáljuk meg, nem hiányzik e valami belöle.

Kinyitottak a szekrényt es szemügyre vettek a banknótákat.

Míg ez történt, a rendőrfnök homlokán egymasutan jelentkeztek a ranczok es arca sötét kifejezést öltött.

— Bizonyos ön benne, uram, hogy ezek a banknóták az önei? — kerdezé.

— Ketségkivül.

— Megesküszik reá?

— Es rüszöm!

— Akkor hat uram, a czar nevében önt foglyomma teszem Ezek a banknóták — hamisak.

* * *

Czaranoff meg volt semmisülve. Mit válaszolhatna volna.

• Börtönbe vetettek, törvény ele allítottak, es élt élethossziglan tartó banyamunkara Sziberiában, hol es múlt hónap végén könyörült meg rajta a halal es szabaddotta meg kinszenvedéseitől.

* * *

Ami a zsidót illeti, az olvasó már bizonyara kitalálta hogy — pénzhamisító, banköcsinaló volt. Mikor a rendőrfnök behatoltak szobájába, azt hitte, hogy fel van fűdözve es önkent kereste a halált.

si

rendelet általános forradalmat idéz elő közöttük, s legtöbbjük, nem bizván eléggé magában, más kenyér után néz.

— (A s z a r v a s i) lakarékiénztár f. hó 15-én délelőtt 10 órakor tartja a „Barány“ vendéglő nagytermében rendes közgyűlést.

— (B i s m ä r c k) kitüntetés. A vas kancellárt a császár az általa kibocsátott rendelet folytán tartott beszédeért lovassági tábornok ezredessé fogja kinevezni. A Landwehrről ez egyetlen rang lesz a maga nemében.

— (A p é n z ü g y m i t n i s z t e r) a jeten évben külön. önálló dohányjövédéki központi igazgatóságot szándékozik felállítani, hogy az adminisztrációnak a kezeléstől és gyártástól való elkülönítése után egy szakhatóságot alkosson; mely hivatalva legyen a dohánygyedárúság fennállását, nemzetgazdasági érdekeinkkel minél szorosabb összeköttetésbe hozni, az ország adóhánytermelését hathatósan tovább fejleszteni, jobb minőségű anyag előállítására törekelni s egyáltalában dohánytermékeinket külföldiekkel e versenyképessé tenni.

— (A p á r i s i) tőzsdeváltság áldozatai. Párisból írják, hogy dr. Gvujon gyógyintézetébe már négy egyént vettek fel, akik a legujabb tőzsdeváltság folytán megőrültek.

— (S z o c i a l i s t i k u s) propaganda. Mínt Krakóból jelentik, több galicziái helységben oly egyéneket vettek üzőbe, kik szocialistikus iratokat terjesztenek a munkásosztály s a parasztság közt. Azt mondják, hogy ez iratok terjesztői orosz pénzzel ellátott ügynökök,

Tarkaságok.

Ökör istállót épített egy ur D... an. A kéményseprő ugyan csak nézegeti és nagy alázatosan mondja:

— De nem értem, miért épített, a ténsuram ökör istállót itt mikor L... on lakik?

Egy elárvahodott szamar volt egy taljigába fogva s három jól megtemet juhász ült a taligán.

Miért nem ültetik fel azt a szegény szamarat is? — mond egy diák

Van már ezen elég! — vágott vissza a legviczezesebb juhász.

Mikor feladta már a magyar vezér a komáromi várat is és nem volt magyar hadsereg sehol a hazában elmegy az o... i tól atyai a szomszéd K. városába, s kérdi az ottani compossessoroktól:

— Nol át — mi zujság meg van?

Bizony rossz ujság van atyafi. Világosnál megadta magát a magyar hadsereg, a komáromi várat is feladta Klapka. El van veszve minden.

— De nincs nekünknek vigunk, nincs minden megveszve fellet z i... hitü töl tmbrr — miink magunk mér O... ban nem megadtunk magunknak.

A szép órának gyarló mutatója.

Valaki szép órára lett szeri s azt mindenfelé mutogatta. Egy alkalommal emberére talált. Ez is megnézte az órát minden oldalról: szép biz ez, ugymond, kár, hogy mutatója nem sokat ér.

Utolsó óráját volt a gazda felesége ott sírdorált az egy szélén, szőlőnyi szeretett volna feleségével, ... szerette volna megmondani, ... nem is. Végre isucki erőlködve, hozzá, inlézi kérdését:

— Ugy-e feleségem, újra férjhez mégy, ha én meghalok?

— Ugyan hogy gondol olyat apjukom? Nem éri azt kend meg ez életben.

— Bécsi humor A ringszínház szerencsétlensége alkalmából a bécsiek ebben az élche vettek maguknak némi elégteltelt: — Mi különbség van a tüzvész között a falun és a városban?

— Falun tüzvészkor az emberek kinyitják az ajtókat, hogy a barmok kiszabadulhassanak, nálunk a barmok bezárják az ajtókat hogy az emberek benn éjjenek.

Nagy Frigyes porosz király szigorúan tilalmazta a vadörzást. Egyszer egy katona tisztet száz tallér birságban marasztaltak el azért, mert a királyi erdőségekben egy szarvast ejtett el. A tiszt félvén a kegyvesztéstől, azonnál bünbánó levelben kért bocsánatot a királytól.

— Nem tesz semmit - válaszolt levelére a király — ilyen áron több szarvas is rendelkezésére áll.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Gyógyítása a légzési és a táplalkozási szerveknek s az erőtlenedesnek a valódi

Hoff János-féle maláta gyógy-tápanyagnak használata által.

Hoff János úrnak cs. kir. tanácsos s a legübb europai uralkodó fejedelem utvari szállítójának, a koronás aranyérdemkereszt tulajdonosának magas porosz ésnémet rendjelek lovagjának,

Becs, Gyár: Grabenhof 2, Gyártelep Stadt, Graben Bräunerstrasse 2 sz.

Szaradowo, Exin mellett Az ön Hoff János-féle maláta kivonat egészségi söre, elgyengült gyomrom s nagy mérvű emésztési bántalmaim dacára roskadozó életerőmet ismét visszaadta és újra megerősített, amint azt a legjobb esetben is alig vártam. Elvesztett etvágyam, nagy foku gyomorhajomnak következménye, a kintű kivonat élvezete folytán újra visszatért. A Hoff-féle maláta egészségi csokoládé a legizletesebb mindazok között, melyeket valaha ismertem, már évek óta iszom azt a legjobb eredménnyel, ennek élvezete erősítvén egész idegrendszeremet. RADECZKY ELEK lelkesz.

Kérek 60 palaczk maláta-sört és 12 font maláta-csokoládát küldeni.

Szarvason kapható Nyácsik Soma urnál. Mezőúron Schreiber Sámsonnál.

SZÉCSI EDE

volt üzlethelyisége bérbe adandó. Értekezhetni

Mázor József

szarvasi lakosnál.

Üzletmegnyitási jelentés.

Tisztelettel tudatom a t. közönséggel, miszerint Fényházáról, hol mint kereskedő 13 évig működtem üzletemet Szarvasra helyeztem át.

Ajánlom e szerint a közönség becses pártolásába Szarvason a piac téren özv. KRAJNER GÁBORNÉ házában dusan berendezett

FÜSZER-, LISZT- és VEGYES kereskedésemet.

Üzletem gyarapítására egészben átvettem Szécsi Ede volt szarvasi jóhírű kereskedő teljes üzletét. Cikkeimet nagyban és kicsinyben árusítom el a legjutányosabb árak mellett, a legpontosabb kiszolgáltatást biztosítva.

Midőn a t. közönséget üzletem pártolására felkérem tisztelettel vagyok

Szarvason 1882. Január 21.

Rónai Bernát

Lisztraktár-átadás.

Van szerecsénk a nagy érdemű közönség tudomására hozni, hogy eddig

JÉCJI EDE úr által kezelt lisztraktárunkat

MÁZOR JÓZSEF úrnak adtuk át

s azt saját helyiségébe főuteza saját ház helyezettük át.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását továbbra is kérve tisztelettel vagyunk

Back Bernát fiai,

Számos bizonyítvány orv. si tekintélyek, a legelső érdem érmek, különböző kiállításokról.

Harmincz éve... at jó... ak bizonyult

Anatherin szájviz,

Dr. POPP J. G.-tól cs. k. udvari fogorvos Bécsben, I. Bog... e 2.

Gyökerez gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szinte a szájüreg és a foghus mindennemű belegysége ellen. Jónak bizonyult öblögető viz az idült... palack 1 frt 40 kr., 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

NÖVÉNY FOGPORA rövid használat után a fogaka, raktító fehér... teszi an... hogy... Ár... dobozonként 64 kr.

ANATHERIN FOGPASTÁJA üveg szelenczékben 1 frt 22 krval jónak bizonyult fogtisztító szer.

JILL... S... O... S... AJ... szájüre... a fog... á... l... fentartására a legkitünőbb szer dbja 35 kr.

FOGÓL... MA... gen gya... or... ali... s... a... eg... z... t... o... s... a... szer a... yu... as... g... ö... ó... m... á... á... . Á... d... int 2 ft 10 kr.

Füszeres gyógy'ani növény

általános vélemény szerint kétségkívül az első ragot vivá ki, magának valamennyi eféle készítmények közt, mert ennek előnyeit — gyógytani hatalmát és meglepő hatását minden oly esetenél, hol, habár évek óta elhanyagolt bőr volna is átalakítandó, gyógyítandó, — egy szappanféle sem közelítheti meg. A bőrt tisztántartó tulajdonsága mellett, valamennyi győgyerőt is magában foglalja, az életművet és annak felületét a legjobb szabályszerű állapotban fentartja. Valamennyi bőrbajok, legyenek azok: napégés, szeplő, májfolt, hanyáság, pattanás, szemölcs, korpa, vagy bármi más baj, e szappan használata által nem csak végkép tökéletesen elhe rittatnak, hanem a bőr egyttal az év minden szakában fennmaradó búrsony-simaság ruganyos puhaságu és oly viruló, fris kinézésű leend, milylen a valódi szép bőrszín hez szükségeltetik; s megóvja azt az idő minden káros befolyásu változása ellen Ezen növény szappan, ugy mint a közönséges szappan, egy drbka gyapjuszövetrs dörgölve, meleg vizeli mosdással használtatik; melly mosdások naponként tetszé, szerint ismételtethetnek; kiváltkép előnyös e szappan fürdő k e n i s, és ott gyakran már a legnagyobb sikerrel használtatott föl. Ara darabonként 3okr

A t. cz. közönség felkéretik világosan Popp cs. k. udv. fogorvost féle készítményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjeggyemmel vannak ellátva.

Kapható: Szarvason Medveczky J. és Boros K.-nál, Békésen Benedicty S., Debreceny K., Békés Csaba Badics A., Varságh Béla. Gyoma Kramplys S. Özevegye Mező-Berény Urszinyi L. Orosháza Medveczky H. Mező-Tur Somogyi G... Mi elős Tóth S. G. ula Örlé St. Enrród... L., Szentcs-K. Dosa Béla. és Várad L. gyógyvszertáiraiban.

Small text at the bottom of the medicine advertisement.

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

SZARVASON,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és díszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos iven,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb áron állittatnak ki.

☞ Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek. ☜

A z Á r p á d i n t é z e t ügyvezetősége

Szarvason.